

KOMISIJAS ĪSTENOŠANAS REGULA (ES) Nr. 208/2013

(2013. gada 11. marts)

par izsekojamības prasībām attiecībā uz dīgstiem un sēklām, no kurām paredzēts ražot dīgstus

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

Turklāt atzinumā teikts, ka diedzēšanas laikā valdošā liela mitruma un labvēlīgās temperatūras ietekmē uz sausām sēklām esošās patogēnās baktērijas var savairoties un tādējādi radīt risku sabiedrības veselībai.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2002. gada 28. janvāra Regulu (EK) Nr. 178/2002, ar ko paredz pārtikas aprites tiesību aktu vispārīgus principus un prasības, izveido Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi un paredz procedūras saistībā ar pārtikas nekaitīgumu ⁽¹⁾, un jo īpaši tās 18. panta 5. punktu,

(5) Izsekojamība ir efektīvs instruments, lai nodrošinātu pārtikas nekaitīgumu, jo tas ļauj izsekot līdz visiem pārtikas ražošanas, pārstrādes un izplatīšanas posmiem, tādējādi darot iespējamu ātru reakciju pārtikas izraisītu uzliesmojumu gadījumā. Konkrēti, atsevišķas pārtikas, kas nav dzīvnieku izcelsmes pārtika, izsekojamība var palīdzēt izņemt nedrošus produktus no tirgus, tādējādi aizsargājot patērētājus.

tā kā:

(1) Regulā (EK) Nr. 178/2002 noteikti vispārīgi principi, kas Savienības un valstu līmenī reglamentē pārtiku un barību kopumā un jo īpaši pārtikas un barības nekaitīgumu. Minētās regulas 18. pantā noteikts, ka visos ražošanas, pārstrādes un izplatīšanas posmos ir jānodrošina pārtikas, barības, produktīvo dzīvnieku un jebkuru citu vielu, ko paredzēts pievienot vai ko varētu pievienot pārtikai vai barībai, izsekojamība.

(6) Lai nodrošinātu izsekojamību saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 178/2002 18. pantu, vienmēr būtu jābūt pieejamiem gan pārtikas aprītē iesaistītā uzņēmēja, kas piegādā dīgstus vai sēklas, no kurām paredzēts ražot dīgstus, gan arī pārtikas aprītē iesaistītā uzņēmēja, kuram šādas sēklas vai dīgsti piegādāti, nosaukumiem un adresēm. Šī prasība pamatojas uz pieeju "viens posms pirms un viens posms pēc", kas nozīmē, ka pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem ir sistēma, ar kuras palīdzību tie var identificēt tiešo(-os) piegādātāju(-us) un tiešo(-os) klientu(-us), ja vien tie nav galapatērētāji.

(2) Minētajā pantā arī paredzēts, ka uzņēmējiem, kas iesaistīti pārtikas aprītē, jāspēj identificēt jebkuru personu, kas tiem piegādājusi pārtiku, un to rīcībā ir sistēmas un procedūras, ar ko identificē citus uzņēmumus, kam ir piegādāti minēto uzņēmēju produkti. Attiecīgā informācija pēc pieprasījuma jādara zināma kompetentajai iestādei.

(7) Dīgstu ražošanas apstākļi var radīt potenciāli augstu risku sabiedrības veselībai, jo to dēļ var būtiski savairoties patogēni pārtikā. Ja pārtikas izraisīts uzliesmojums saistīts ar dīgstu patēriņu, attiecīgo preču ātra izsekošana ir izšķiroši svarīga, lai ierobežotu šāda uzliesmojuma ietekmi uz sabiedrības veselību.

(3) Pēc Šigas toksīnu producējošās *E. coli* (STEC) uzliesmojuma Savienībā 2011. gada maijā konstatēja, ka, visticamāk, uzliesmojumu avots bija dīgstu patēriņš.

(8) Turklāt sēklu, no kurām paredzēts ražot dīgstus, tirdzniecība ir plaši izplatīta, palielinot izsekojamības nepieciešamību.

(4) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestāde ("EFSA") 2011. gada 20. oktobrī pieņēma zinātnisko atzinumu par risku, ko izraisa Šigas toksīnu producējošās *Escherichia coli* (STEC) baktērijas un citas patogēnās baktērijas sēklas un diedzētās sēklās ⁽²⁾. Minētajā atzinumā EFSA secina, ka ar dīgstiem saistīto uzliesmojumu izraisītājs, visticamāk, ir ar patogēnajām baktērijām piesārņotas sausas sēklas.

(9) Tādēļ šajā regulā būtu jānosaka īpaši noteikumi par dīgstu un sēklu, no kurām paredzēts ražot dīgstus, izsekojamību.

(10) Jo īpaši lietderīgi ir noteikt prasību, ka pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem ir jāsniedz papildu informācija par šādu sēklu vai dīgstu apjomu vai daudzumu, nosūtīšanas datumu, kam pievienota atsauce, kas identificē partiju, un sīks sēklu vai dīgstu apraksts.

⁽¹⁾ OV L 31, 1.2.2002., 1. lpp.

⁽²⁾ EFSA Journal, 2011. g.; 9(11):2424.

- (11) Lai samazinātu pārtikas aprītē iesaistīto uzņēmēju administratīvo slogu, ir lietderīgi pieļaut elastīgumu attiecībā uz formu, kādā pārtikas aprītē iesaistītie uzņēmēji tur reģistrus un nosūta attiecīgo informāciju izsekojamības prasības ietvaros.
- (12) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprītes un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets

Ar šo regulu paredz noteikumus par partijas izsekojamību:

- i) dīgstiem;
- ii) sēklām, no kurām paredzēts ražot dīgstus.

Šo regulu nepiemēro dīgstiem pēc tam, kad tie ir apstrādāti tā, lai novērstu mikrobioloģisko apdraudējumu, atbilstoši Eiropas Savienības tiesību aktiem.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā lieto turpmāk minētās definīcijas:

- a) "dīgsti" ir produkts, ko iegūst no sēklu diedzēšanas un to attīstības ūdenī vai citā līdzeklī, kas novākti pirms isto lapu izveidošanās un ko paredzēts ēst veselā veidā, ar visu sēklu;
- b) "partija" ir noteikts daudzums dīgstu vai sēklu, no kurām paredzēts ražot dīgstus, ar vienu un to pašu taksonomisko nosaukumu, ko nosūta no viena uzņēmuma uz vienu un to pašu galamērķi tajā pašā dienā. Sūtījumu var veidot viena vai vairākas partijas. Tomēr sēklas ar atšķirīgu taksonomisko nosaukumu, kas sajauktas vienā iepakojumā un paredzētas diedzēšanai kopā, un no tām iegūtie dīgsti arī tiek uzskatīti par vienu partiju.

Turklāt šīs regulas vajadzībām piemēro Komisijas Regulas (ES) Nr. 211/2013 ⁽¹⁾ 2. pantā iekļauto "sūtījuma" definīciju.

⁽¹⁾ Sk. šā Oficiālā Vēstneša 26. lpp.

3. pants

Izsekojamības prasības

1. Uzņēmēji, kas iesaistīti pārtikas aprītē, visos ražošanas, pārstrādes un izplatīšanas posmos, nodrošina, ka uzskaitē tiek turēta šāda informācija par sēklu partiju, no kuras paredzēts ražot dīgstus, vai dīgstu partiju. Pārtikas aprītē iesaistītais uzņēmējs arī nodrošina, ka informācija, kas vajadzīga, lai izpildītu šos noteikumus, ir nosūtīta pārtikas aprītē iesaistītajam uzņēmējam, kuram piegādā sēklas vai dīgstus:

- a) precīzs sēklu vai dīgstu apraksts, tostarp auga taksonomiskais nosaukums;
- b) piegādāto sēklu vai dīgstu tilpums vai daudzums;
- c) ja sēklas vai dīgsti ir nosūtīti no cita pārtikas aprītē iesaistītā uzņēmēja, vārds vai nosaukums un adrese:
- i) pārtikas aprītē iesaistītajam uzņēmējam, no kura sēklas vai dīgsti ir nosūtīti;
- ii) nosūtītājam (īpašniekam), ja atšķiras no tā pārtikas aprītē iesaistītā uzņēmēja, no kura sēklas vai dīgsti ir nosūtīti;
- d) pārtikas aprītē iesaistītā uzņēmēja, kuram sēklas vai dīgsti ir nosūtīti, nosaukums un adrese;
- e) saņēmēja (īpašnieka) nosaukums un adrese, ja atšķiras no tā pārtikas aprītē iesaistītā uzņēmēja, kuram sēklas vai dīgsti nosūtīti;
- f) atbilstoša atsauce partijas identifikācijai;
- g) nosūtīšanas datums.

2. Šā panta 1. punktā minēto informāciju var turēt reģistrā un nosūtīt jebkādā atbilstīgā veidā ar nosacījumu, ka tā ir viegli iegūstama pārtikas aprītē iesaistītajam uzņēmējam, kuram piegādā sēklas vai dīgstus.

3. Pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem attiecīgā 1. punktā minētā informācija ir jānosūta katru dienu. Šā panta 1. punktā minēto dokumentāciju atjaunina katru dienu, un tā ir pieejama pietiekami ilgu laiku pēc tam, kad var uzskatīt, ka dīgsti ir patērēti.

4. Pārtikas aprītē iesaistītais uzņēmējs 1. punktā minēto informāciju pēc pieprasījuma sniedz kompetentajai iestādei bez liekas kavēšanās.

4. pants

Importētu sēklu un dīgstu izsekojamības prasības

1. Tādu sēklu sūtījumiem, no kurām paredzēts ražot dīgstus, un dīgstu sūtījumiem, tos importējot Savienībā, ir pievienots sertifikāts, kā paredzēts Regulas (ES) Nr. 211/2013 3. pantā.

2. Pārtikas aprītē iesaistītais uzņēmējs, kas importē sēklas vai dīgstus, glabā 1. punktā minēto sertifikātu pietiekami ilgu laiku pēc tam, kad var uzskatīt, ka dīgsti ir patērēti.

3. Visi pārtikas aprītē iesaistītie uzņēmēji, kas manipulē importētās sēklas, no kurām paredzēts ražot dīgstus, iesniedz

1. punktā minētā sertifikāta kopijas visiem pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem, kuriem sēklas nosūta, līdz šīs sēklas saņem dīgstu ražotājs.

Ja dīgstu ražošanai paredzētas sēklas pārdod iepakojumos mazumtirdzniecībā, visi pārtikas aprītē iesaistītie uzņēmēji, kas manipulē importētās sēklas, iesniedz 1. punktā minētā sertifikāta kopijas visiem pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem, kuriem sēklas nosūta, līdz tās ir iepakotas pārdošanai mazumtirdzniecībā.

5. pants

Stāšanās spēkā un piemērošana

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2013. gada 1. jūlija.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2013. gada 11. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
José Manuel BARROSO